

סיצור ראון: על תרבות חוארית

אטרת השיצור:

התלמידים יעסקו במושג חפץ, בביתם ובתרבויות אחרות.
התלמידים יעסקו בשאלה: מה הקשר בין החפצים שלנו לתרבות שלנו ולתרבות בכלל?

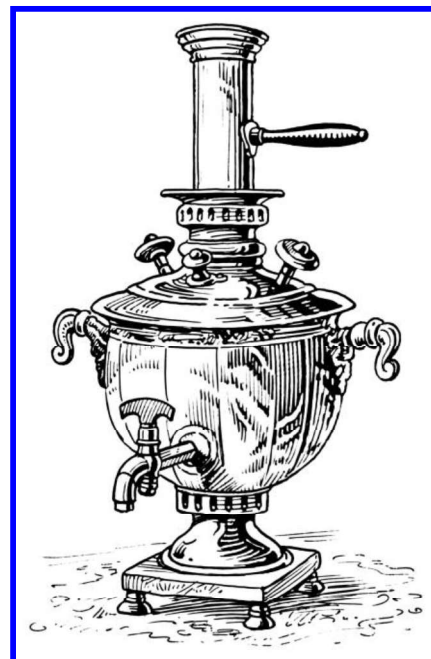
פתחה:

נבקש מהתלמידים להציג את הרובריקות השונות שהכניסו לטבלה שלהם. בדיון הזה נוכל לעמוד על השאלה: אילו סוגי חפצים קיימים, מדוע חילקנו אותם לפי הקטגוריות הללו? שאלה שתסכם את הדיון: האם ישנם בביתכם חפצים הייחודים לאזור בן אנו גרים? למדינת ישראל? האם ישנם דברים שלא ניתן יהיה למצוא בבתיים לא יהודים? אולי בבתיים של אנשים שחיים בחו"ל? מה ייחודי לבית של יהודים? של ישראלים? מה ייחודי לבתיים שיש בהם ילדים? לבתיים שאין בהם? כדאי להרחיב את השאלה: אילו חפצים נמצא בבית בכל מקום בעולם כמעט? (כוסות, כפות, מיטות, מצעים, צעצועים לילדים, סבון לרחצה, ספרים אולי) ואילו חפצים ייחודיים לתרבויות מסוימות?

אף ראון: צמודה בקמוצות:

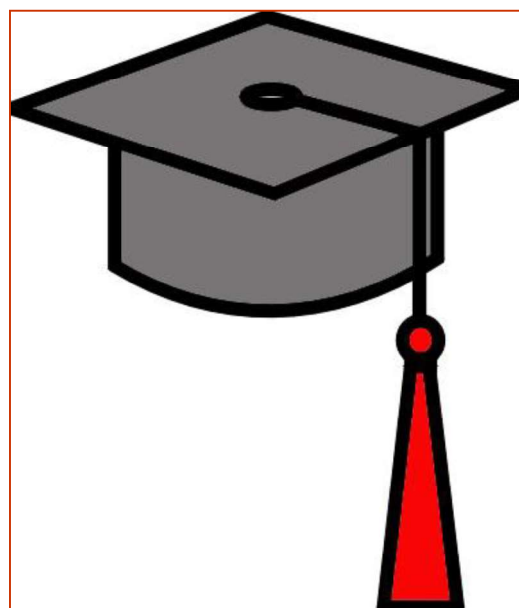
נחלק לקבוצה כרטיסייה אחת או שתיים עם חפצים שהם יצטרכו לנחש למה הם משמשים ולומר האם גם להם יש כלי המשמש לאותה פעולה. (את ההסבר ניתן אחרי שניסו לנחש) למשל:

סְמוּבֵר - הוא כלי דמוי אגרטל, בעל רגל מעוצבת, עשוי מתכת ומשמש להרתחת מים לתה. בעבר היה הסמובר מחומם בגחלים שמולאו בשפופרת פנימית בתוך מיכל המים, אך כיום יש סמוברים עם גוף חימום חשמלי. את הסמובר ניתן למצוא כיום בבתים של עולים מבריה"מ לשעבר שם מוצאו.

הקראר הוא כלי נגינה דמוי גיטרה המשמש במוסיקה האתיופית והאריתראית.

מצנפת הסטודנטים: כובע שחובשים בוגרי לימודים באוניברסיטה ומציין שהם סיימו את לימודיהם. הצבעים השונים של החוט המשתלשל מן הכובע מציינים את מקצוע הלימוד של הסטודנט. מקורו של הכובע בזמנים עתיקים הרבה יותר. באימפריה הרומית היה כובע דומה לזה, אותו חבשו אנשים שעסקו בפילוסופיה או באמנות.

הקוקוטייר הוא כלי עתיק יומין המשמש לאכילת ביצה רכה. הביצה מונחת בתוכו בלתי מקולפת ובעזרת כפית שוברים את קליפתה מלמעלה ואוכלים את תוכה עד לריקון הקליפה. כיום לא נהוג (מסיבות בריאותיות) לתת לילדים לאכול ביצים רכות והכלי די נעלם. בצרפת עדיין משתמשים בו ואפילו המציאו לו עיצובים חדשניים.

אצבעון הוא כוס קטנה עם שקעים או חריצים עגולים או מאורכים אותה ענדו לשם הגנה על האצבע הדוחפת את המחט במהלך התפירה ביד. אצבעונים עשויים בדרך כלל ממתכת, עור, גומי, פלסטיק, עץ, זכוכית או אפילו חרסיה.

כלים לבישול באידוי מקובלים בתרבות האסייתית. את הכלי מניחים על סיר ובו מים רותחים. האדים הם שמבשלים את המזון (ירקות, דגים ואפילו כיסוני בשר ועוף) שבתוך הכלי. מדובר בבישול מסורתי אך גם בריא מאד.

לוח מודעות אופייני לערים פאריז או לונדון.
עליו נתלות מודעות על מופעי תרבות, אירועים
מכירות מיוחדות ועוד לשירות תושבי העיר.

סיר ייחודי לאפייה איטית של הג'חנון –
מאכל תימני מסורתי הנאכל בד"כ בשבת
בבוקר עם עגבניות מרוסקות וביצה.

ריקוד הפלמנקו הוא ריקוד הנלווה למוסיקת
הפלמנקו שנוצרה באנדלוסיה, ספרד. רקדני
הפלמנקו נועלים נעליים עם מסמרים בעקבם על
מנת שיוכלו לרקוע ברגליהם עפ"י קצב המוסיקה.

לריקוד יש גם שמלה מסורתית, בד"כ אדומה ושופעת בד
והרקדניות נוהגות להחזיק בידיהן מניפות או כלי נגינה קטנים
(קסטנייטות).

מה מספרים לנו הכלים הללו על התרבות שבה נעשה בהם שימוש? (התייחסו לנקודות כמו: מאכלים מסורתיים, התפתחות טכנולוגית,

האם יש לנו כלים המבצעים פעולות דומות? 🍀

כשאין לנו כלים דומים מה זה אומר על התרבות שלנו? 🍀

life je י: חיהה ביקורתית

לו הייתם ילדים בסין בשיעור דומה והיו מראים לכם את התמונה הבאה – כיצד הייתם מסבירים את תפקידו ומה הוא עושה באמצע הרחוב? העלו השערות...

למורה: דוכן הפיס הוא חפץ (די גדול אמנם) שכל ישראלי מכיר. במובן זה הדוכן הוא חלק מתרבות הרחוב הישראלי גם אם איננו משתמשים בו. תרגיל זה יכול לאפשר לתלמידים לראות איך דברים שהם מובנים מאליו בעיניהם יכולים להיראות זרים ומוזרים לאנשים מבחוץ.

הציעו חפץ שלדעתכם מאפיין את התרבות שלנו (יהודית, ישראלית, יישובית, משפחתית וכו). אילו חפצים ייחודיים לבית הישראלי והיהודי (חשבו על כמה כאלה: ברכת הבית, חנוכייה, כיסוי לחלות, מזוזה, ספרי קריאה מסוימים, דיסקים מסוימים וכו) ערכו רשימה על הלוח – האם הם נמצאים בכל הבתים? האם הם נמצאים בבית שלכם? בשיעורים הבאים ולאורך השנה נלמד על חפצים ייחודיים לתרבות שלנו ונבדוק –

במה דומה התרבות היהודית לתרבויות אחרות ובמה היא שונה מהם? 🍀

מה אומרים החפצים שלנו על התרבות שלנו? 🍀